

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

»Zabijaczka« – uczta dla ducha i ciała
| s. 3

Weekend pod znakiem kultury
| s. 4

Bo jeszcze nie jest za późno
| s. 5

Czeski Cieszyn: Powtórka głosowania!!!

WYDARZENIE: Głosowanie w Czeskim Cieszynie musi zostać powtórzone – taką decyzję podjął wczoraj Sąd Wojewódzki w Ostrawie, który obradował w czeskokocieszyńskim Ratuszu. Podobne sprawy toczące się przed innymi sądami w republice kończyły się zazwyczaj stwierdzeniem, iż skupowanie głosów nie jest sprzeczne z prawem. Tym razem jednak sąd uznał inaczej.

Wczoraj przez cały dzień w sali sesyjnej UM sąd przesłuchiwał świadków. Były to osoby, które w trakcie trwania wyborów zauważyły nieprawidłowości przy głosowaniu, członkowie obwodowych komisji wyborczych, w których dochodziło do niesablonowych zdarzeń oraz strażnicy miejscy. – W dniu wyborów zaczęliśmy mieć na mieście mężczyzn, czy za 300 koron nie zechciałabym głosować na ugrupowanie SOS. Odmówiłam, jednak o całym procederze wiedziałam znacznie wcześniej, z internetu, od znajomych – zeznała jedna z przesłuchiowanych kobiet. W serwisie społecznościowym Facebook znalazłam możliwość „zarobienia” na wyborach. „Zamiast inwestowania w kampanię chcemy dać pieniądze naszym wyborcom” – pisano na Facebooku.

Przed sądem zeznawali także obywateli narodowości romskiej, którzy w tych wyborach masowo szturmowali niektóre lokale wyborcze. – Wręczyli nam wypełnione listy wyborcze, które mieliśmy schować pod kurtkami – opowiadał jeden z mieszkańców Sibicy. – W lokalu mieliśmy poprosić o czyste listy, te zaś później oddawaliśmy osobom, które w pobliskiej restauracji wypłacały pieniądze. Kierując akcją spisywali w zeszycie nasze nazwiska i numery PESEL. Boję się, czy z uwagi na moje zeznania nie będą chcieli się teraz zemścić – przyznał dodając, że za oddany głos otrzymał 500 koron, kolejne 1000 oferowano mu za zdobycie 100 czystych list wyborczych.

Jednym ze świadków był także mieszkaniec czeskokocieszyńskiego domu dla bezdomnych. Przyznał, że zdecydował się na głosowanie na ugrupowanie SOS, gdyż pieniądze, jakie mu za to wypłacono – 700 koron, to dla niego niebagatelna suma. – Zebrano nas w restauracji „Slavoj” i stąd samochodem rozwożono do lokali wyborczych. Do dużej koperty wkła-

Fot. MAREK SANTARIUS

Marian Kuś pod ostrzałem fotoreporterów.

dano nam listy z zaznaczoną partią SOS, do małej kartkę z nazwiskiem Mariana Kusia. Z naszego domu dla bezdomnych głosy oddało w ten sposób 15 osób.

Przewodniczący obwodowych komisji wyborczych zgodnie wypowiadali się, iż spotkali się z kilkoma nietypowymi zjawiskami. Spora liczba list wyborczych, na których oddane zostały głosy na ugrupowanie Mariana Kusia, wypełniona została tym samym długopisem i w podobny sposób. W jednej z komisji tego rodzaju listy stanowiły nawet większość spośród wszystkich oddanych głosów. – W poprzednich wyborach uczestniczyło zawsze kilku bezdomnych. W tym roku w naszej komisji było ich ponad 100 – tłumaczyła przewodnicząca jednej z komisji. Zdarzały się także przypadki, gdy wyborcy pytali komisję, gdzie i kiedy wypłacone zostaną im pieniądze.

Marian Kuś zdecydowanie odciął się od wszelkich podejrzeń i sam

oskarżył burmistrza miasta, Víta Slováčka, że w trakcie wyborów nadużył władzy w celu osiągnięcia lepszego wyniku w wyborach, wykorzystując do tego Straż Miejską. – Cała ta sprawa to jedna wielka manipulacja. Nasze ugrupowanie ma mądry program, oparty o wyważony budżet, który nie pozwala np. na budowę w mieście spalarni odpadów. Zdaję sobie sprawę, że wokół tego kręć się nie małe pieniądze i komuś możemy po prostu przeszkadzać – mówił Kuś w przerwie rozprawy dziennikarzom. – Cieszę się, że żyję w demokratycznym kraju, w którym kupowanie głosów jest niemożliwe, gdyż głosowanie jest utajone – stwierdził w mowie końcowej pewny siebie były agent StB.

Zdaniem sądu, proceder skupowania głosów dla ugrupowania SOS miał rzeczywiście miejsce i w znaczącym stopniu wpłynął na wynik głosowania. Samo głosowanie (nie zaś całe wybory) musi więc zostać powtórzone. – Sąd udowodnił, iż rzeczywiście

żyjemy w demokratycznym kraju – powiedział nam po ogłoszeniu werdyktu Tomasz Henner, lider Bezpartyjnych, jeden z oskarżycieli. Henner podkreślił wielką zasługę adwokata Marka Ježka, autora niezwykle dokładnego doniesienia do sądu. – Mieliśmy mnóstwo dowodów i na szczęście sąd przyznał nam rację – dodał Henner.

– Nareszcie sąd jednoznacznie orzekł, że skupowanie głosów jest sprzeczne z prawem. To precedens, który może pozwolić uniknąć w przyszłości tego rodzaju manipulacji – przyznał Stanisław Folwarczny, wiceburmistrz miasta, który uważa, iż jednolitość głosowania może zostać powtórzona jeszcze w grudniu. Dotyczyć będzie wszystkich obwodów wyborczych w mieście. O głosy mieszkańców ubiegać się będzie także ugrupowanie Kusia, bo nikomu z jego członków nie udowodniono uczestnictwa w procederze korumpowania wyborców. **WITOLD BERNAT**

ZDARZYŁO SIĘ

NOCNE STRZAŁY W CIESZYNIE

W piątkową noc niezidentyfikowany napastnik strzelał do przechodniów w Cieszynie i ościennych miejscowościach. Poszkodowanych zostało sześć osób. Policja wciąż ustala, kim mogli być sprawca bądź sprawcy. Strzały padły z broni pneumatycznej, najpewniej z wiatrówki. Napastnik oddawał strzały prawdopodobnie z samochodu, mierząc do przechodniów. – Jesteśmy w trakcie czynności operacyjnych. Kilka osób zostało poszkodowanych – informował w nocy z piątku na sobotę Mariusz Białoń, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie. Na szczęście osoby poszkodowane doznały powierzchownych obrażeń, i po opatrzeniu w szpitalu mogły wrócić do domu. Wciąż trwają ustalenia, kto oddawał strzały i samochodem jakiej marki się poruszał. Zarówno z informacji uzyskanych od świadków zdarzenia, jak i wstępnych ustaleń policji wynika, że napastnik jeździł ciemnym fordem. Policja dotarła do zeznań świadków, którzy twierdzą, że pojazd z którego strzelano, miał czeskie numery rejestracyjne. (gc)

NADZIAŁ SIĘ NA PŁOT

Strażacy ratowali wczoraj w Karwinie 39-letniego mężczyznę, który po kieliszku starał się przejść przez ogrodzenie z metalowych prętów. Ostrze przeszło mu na wylot górną część uda. Do przyjazdu strażaków, którzy rozcięli metalowe części nożycami hydraulicznymi, używanymi w wypadkach drogowych, ratownicy podpierali mężczyznę na noszach i podali mu lekarstwo usmierzające ból. Rannego przewieziono do szpitala. (dc)

POGODA

wtorek

środa

dzień: 12 do 17 °C
noc: 10 do 7 °C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 9 do 13 °C
noc: 9 do 5 °C
wiatr: 1-4 m/s

REKLAMA

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki
Miejscowe Koło PZKO Karwina-Frysztat
zapraszają na

Wystawę Polskiej Książki 2010

DOM PZKO Karwina-Frysztat

18. 11. 2010 godz. 9.00-16.00

19. 11. 2010 godz. 9.00-16.00

Wystawie towarzyszy kiermasz książki

Wsparcie finansowe:
Ministerstwo Kultury RC
Stowarzyszenie Wspólnota Polska

Miasto Czeski Cieszyn
Fundusz Kultury Miasta Karwina

Powyborczy krajobraz coraz pełniejszy

Nowych lub czasami staro-nowych burmistrzów wójtów i zarządy ma coraz więcej zaolziańskich miast i gmin. Nowym wójtem Mostów koło Jabłonkowa, na przykład, wybrano w środę wieczorem Josefa Szotkowskiego (ČSSD). Zastąpi na tym stanowisku Michala Procházkę (Nezávislí), który na czele Zarządu Gminy stał przez ostatnie dwie kadencje. Nowych wójtów mają też Piotrowice oraz Trzecie. Natomiast w Jabłonce bez zmian – burmistrzem pozostaje Petr Sagitarius, wybrany w czwartek na to stanowisko już po raz czwarty.

Jezeli dla pozamiejscowych obserwatorów środowiska Rady Gminy w Mostach jej wyniki mogły być zaskoczeniem, mieszkańcy wioski nie ukrywali, że spodziewali się takiego rozstrzygnięcia. Chociaż nie wszystkim się podobało. – O tym, kto będzie rządził we wsi, było wiadomo od razu po wyborach. W tej sytuacji Milan Procházka nie miał szans – powiedział nam przed budynkiem mosteckiej „Sokolovny” jeden z wyborców. Nie chciał zdradzić nazwiska.

Obrady odbywały się przed zapełnioną do ostatniego miejsca salą. Jako pierwszy wystąpił dotychczasowy wójt Procházka z propozycją, żeby w nowej kadencji zastępca wójta nie był zatrudniony w Urzędzie Gminy. – To mogłoby przynieść dla gminy znaczne oszczędności – argumentował Procházka. Zaoponował radny Stanisław Czudek (Nezávislí – Niezależni), którego zdaniem system, w którym wicewójt zatrudniony był w UG, sprawdził się i nie ma sensu go zmieniać. Zwyciężył wniosek Czudka. W tej sytuacji Procházka, którego część radnych zaproponowała do funkcji wójta, zrezygnował z kandydowania. Zwyciężył kandydat opozycji, Josef Szotkowski, jego zastępcą będzie Marie Macurová (SNK-ED).

Członkami Zarządu Gminy będą ponadto: Stanisław Czudek, Roman Szotkowski (obaj Nezávislí – Niezależni) i Marian Martynek (KDU-ČSL).

Burmistrzem Jabłonkowa będzie po raz czwarty Petr Sagitarius ze Sdružení nezávislých kandidátů – Jablunkov 2010. Jego dotychczasowy zastępca z tej samej partii, Stanisław Jakus (pełnił tę funkcję przez trzy kadencje) zostanie tylko szeregowym radnym. Na wiceburmistrza wybrano bowiem socjaldemokratę Petra Gawlasa, który jest równocześnie senatorem w okręgu wyborczym nr 73. Członkami 7-osobowego Zarządu Miasta będą ponadto kolejni dwaj członkowie ČSSD: Václav Pošpišil i Lech Niedoba, dwaj członkowie KDU-ČSL: Jiří Hamrozi i Alois Jakubík oraz Jan Gomola (SNK – Jablunkov 2010).

W Piotrowicach doszło do zmiany na stanowisku wójta. Nowym szefem gminy został Marian Lebiecz, jego zastępcą Jaromír Krátký (obaj ČSSD). Lebiecz otrzymał w wyborach blisko dwa razy więcej głosów od dotychczasowego wójta Petra Trojka (ODS), który nie jest nawet członkiem nowego zarządu. Lebiecz angażuje się nie tylko w politykę na szczeblu lokalnym, jest

Ostatnia sesja w Mostach koło Jabłonkowa miała gorący przebieg.

też zastępcą hetmana województwa morawsko-śląskiego.

Do zmian doszło również w Trzecie. Stanisław Plekanec ze zwycięskiej ČSSD nie obronił stanowiska wójta. Pozostałe dwa ugrupowania – SO Trzecie i KPCM – poparły kandydaturę Petra Machálka (SOT). Jego zastępczynią została komunistka Adéla Kapitanová, pomimo że w wyborach otrzymała najmniej głosów spośród wszystkich nowo wybranych radnych. – Priorytetem naszego ruchu

jest sprawa środowiska, rozwiązanie sytuacji w transporcie, i te działania będziemy kontynuowali – powiedział Machálek naszej gazecie.

W kolejnych zaolziańskich gminach obyło się bez zmian na czołowych stanowiskach. Lutyni Dolnej nadal będzie szefował Pavel Buzek (ODS), na którego głosowało w wyborach aż 814 osób (na pozostałych radnych od 180 do 565). Jego zastępcą nadal będzie Jan Fismol (Niezależni), a do zarządu ponow-

nie wybrano m.in. przedstawiciela Coexistentii Jana Czapka. Wójtem Olbrachcic będzie nadal Vladislav Šipula (KPCM), jego zastępcą Juraj Legindi (ČSSD), wójtem Kocobędza – Martin Pinkas ze zwycięskiej KDU-ČSL, jego zastępcą Bronislav Mrozek (Coexistentia). Wójtem Dąbrowy pozostaje Květuše Šzyrka (SNK – Europejscy Demokraci), Rzeki – Tomáš Tomeczek (SNK), Wielopola – Władysława Latochová (SNK). (kor, dc)

KRÓTKO

NAGRODA

ZA „FEDROWANIE” SUCHA GÓRNA (dc) – Impreza folklorystyczna „Fedrowanie z folklorem”, którą już trzykrotnie zorganizowały wspólnie gmina Sucha Górna i MK PZKO, zdobyła pierwszą nagrodę w konkursie Fundacji OKD. Fundacja po raz drugi nagradzała projekty z sektora non-profit. Nagrodę – czek wartości 10 tys. koron – odebrał w ub. tygodniu zastępca wójta gminy, Josef Žerdík. Głównymi organizatorami „Fedrowania” z ramienia Koła PZKO są Marian Weiser i Ján Mračna. „Fedrowanie z folklorem” to przegląd zespołów folklorystycznych, które prezentują głównie folklor cieszyński i górniczy.

* * *

POŚWIĘCONO NOWY KOŚCIÓŁ

PIOSEK (dc) – Najmłodszy zbor Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A. W., działający od sierpnia 2009 roku, ma nową świątynię. W Piosku dokończono budowę kościoła według projektu architekta Karola Cieślara. Świątynię poświęcił biskup Stanisław Pięta, w uroczystości wzięli udział goście z Niemiec, Polski i Słowacji. Pastorem pioskiego zboru został Jiří Kaleta. Pioseccy ewangelicy już przed wojną nosili się z zamiarem wybudowania własnego kościoła. Po latach ucisku faszystowskiego i komunistycznego, gdy nie było to możliwe, idea ożyła w latach 90. ub. wieku. Dzięki staraniom pastora z Nawsia, Jana Wacławka, rozpoczęto prace przygotowawcze i w 2004 roku poświęcono kamień węgielny.

WYSTAWA POLSKIEJ KSIĄŻKI – JESZCZE DZIŚ W TRZYŃCU

Bez książki nie ma życia

Od piątku na Zaolziu króluje polska książka. W Domu PZKO w Jabłonce Wystawę Polskiej Książki i towarzyszący jej kiermasz, skąd wyruszyły one w tym roku na swoją wędrowną po naszym regionie, można było zwiedzać do niedzieli. Od wczoraj gości ona w Domu PZKO im. Adama Wawrośa w Trzynie-Tarasie i można tam zawitać jeszcze dzisiaj w godz. 8.00-14.00. W czwartek i piątek na wystawę będzie można wpaść do Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie.

– To już jedenasta wystawa, któ-

rą organizuje nasze Stowarzyszenie, wcześniej organizowała je firma księgarska Danuty i Zenona Wirthów – powiedziała w piątek w Jabłonce Helena Legowicz, prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki w RC. – Od początku wspiera tę inicjatywę Konsulat Generalny RP w Ostrawie, który też obejmuje zawsze patronat honorowy nad Wystawę Polskiej Książki, tak samo jak Polska Izba Książki. A wystawa odbywa się też dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Kultury Republiki Czeskiej oraz Senatu Rzeczypospoli-

tej Polskiej za pośrednictwem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Wspomogły ją finansowo także miasto Czeski Cieszyn i Fundusz Kultury Miasta Karwina, a patronem medialnym wystawy jest „Głos Ludu” – podkreśliła prezes SPPK.

Helena Legowicz dodała, że ta organizacja została założona po to, żeby promować na Zaolziu polską książkę, żeby Zaolziacy mieli z nią na co dzień żywy kontakt. – Wystawa Polskiej Książki to jednak nie jedyna nasza inicjatywa – przypomni-

ła. – Od lat organizujemy spotkania młodych zaolziańskich czytelników z polskimi autorami książek dla dzieci, „Z książką na walizkach”. Od dwóch lat realizujemy ponadto projekt „Ja czytam tobie, a ty mnie”, propagujący wspólne czytanie rodziców z dziećmi. To wszystko są bardzo ważne projekty. Bo powiedzmy sobie szczerze: bez książki nie ma życia.

Prezes SPPK powiedziała też, że bardzo ją i jej współpracowników cieszy to, że Kongres Polaków nominował Stowarzyszenie do nagrody Złoty Jestem 2010. – Zostaliśmy wyróżnieni właśnie za zorganizowanie, w ramach projektu „Ja czytam tobie, a ty mnie”, spotkań z Wandą Chotomską. Mamy nadzieję, że zagłosujecie właśnie na nas – dodała z uśmiechem Helena Legowicz.

W imieniu jabłonkowskiego MK PZKO, które było współorganizatorem pierwszej części wystawy, gości piątkowego wernisażu przywitał jego wiceprezes Zygmunt Stopa. – Ta wystawa i kiermasz to wspaniała okazja, żeby mieszkańcy Jabłonkowa i okolicznych wsi zakupili prezenty pod choinkę. Dlatego cieszy mnie, że udało nam się wydać na czas „Kalendarz Śląski 2011”, jedno z najważniejszych dorocznych wydawnictw Zarządu Głównego PZKO – powiedział Stopa.

Przypomnijmy, że w Karwinie-Frysztacie będzie można wystawę zwiedzać w czwartek i piątek w godz. 9.00-16.00. Za tydzień zaś od czwartku do soboty będzie ona gościć w Dużej Galerii Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie. Będzie czynna w godz. 9.00-17.00. (kor)

Otwarcie Wystawy Polskiej Książki w Jabłonce.

»Zabijaczka« – uczta dla ciała i ducha

W ubiegłą sobotę leszniąscy pęzetkaowcy zorganizowali kolejną, czternastą już z kolei tradycyjną imprezę folklorystyczną, pn. „Leszniąska Zabijaczka”. Druga z kolei w krótkim czasie (po bardzo udanym, październikowym IV Przeglądzie Kapel Ludowych z Trójstyku) impreza na ludowo zważyła do sali miejscowego Domu PZKO liczne rzesze wyznawców dobrej zabawy, folkloru i smakołyków lesznieńskiej kuchni nie tylko z Lesznej i najbliższej okolicy, lecz także z Wędryni, Bystrzycy, Skoczowa, Cieszyna, Wrocławia czy dalekich Podziebrad. Właśnie gość z tego miasta zdobył nagrodę pamiątkową dla uczestnika z najodleglejszej miejscowości.

Od godziny 15.00 raczono się w Lesznej „szpyrkami”, zupą „jelitkową”, wędzonką z kapustą i jelitami oraz wymienionymi wyrobami „zabijackowymi”. Nie zabrakło też wymienionej mioduli i śliwowicy. Imprezy w Lesznej nie wyobrażamy sobie bez odpowiedniego dobrego „pokarmu dla ducha”. Tak więc od początku imprezy na przemian bawili gości jabłonkowska kapela „Nowina” i błędowiccy „Kamraci” (z nimi zaśpiewała gościnnie znana już uczennica gnojnickiej podstawówki, Kasia Stonawska). Folklor dolański na przemian z folklorem

Fot. TADEUSZ SZKUCIK

Zabawa w Lesznej Dolnej była przednia.

góralskim raz po raz oceniane były gromkimi brawami gości. W pewnym momencie „Kamraci” zaprosili salę do wspólnego tańca – tańczono więc „kowola” czy inne zapomniane już u nas tańce śląskie. Przyjechał

też znany folklorysta, multiinstrumentalista i filozof w jednej osobie – Józef Broda z Koniakowa, który nie tylko zaprezentował się w grze na trombicie, gajdach, okarynie, flecie czy nawet słomce zbożowej, ale

przekazał zebrany kilka myśli i prawd „człowieczych”, które chyba wszyscy zapamiętali. Nie zabrakło też na imprezie różnych atrakcji, jak chociażby losowania miejscówki o „złotą świnkę z dukatami” na

szczęście, promenady uczestników imprezy w strojach ludowych (były śląskie, góralskie, górnicze, a nawet bułgarskie) z nagrodami. Była bardzo bogata loteria, raczono się wymienionym chlebem i jeszcze lepszymi kołaczami bystrzyckiej firmy Bajusz (jeden ze sponsorów imprezy). Trzeba pochwalić młodych kelnerów (dziewczęta i chłopcy w strojach góralskich), którzy uwijali się, żeby zadowolić wszystkich gości. Wieczór natomiast należał do grupy muzycznej Czesława Pomykacza, który wraz ze swoją wokalistką bawił gości do północy.

Kończy się powoli bardzo bogaty i udany w działalność rok związkowy lesznieńskich PZKO-wców (pozostaje jeszcze tradycyjny, grudniowy Mikołaj dla dzieci). Cieszy fakt, że udało się zorganizować szereg naprawdę bardzo dobrze przygotowanych imprez, jak chociażby mistrzostwa koła w tenisie stołowym, strzelectwie, XXXIV Puchar Lata w Mini-Piłce Nożnej, „Palenie czarownic”, Akademia i popołudnie wspomnień z okazji 20-lecia Domu PZKO, wspomniany już IV Przegląd Kapel Ludowych z Trójstyku połączony z pieczeniem placków, wycieczka do Częstochowy i Wadowic, a także kilka innych ciekawych imprez. (TaSz)

Rozśpiewany Rychwałd

Obchody stulecia polskiego śpiewu chóralnego w Rychwałdzie ściągnęły w sobotę do tamtejszego Domu Kultury tłumy gości. Duża sala z trudem wszystkich pomieściła. Gospodarz imprezy – zespół śpiewaczy „Rychwałdzianie” z dyrygentem Władysławem Ruskiem – zaprosił na koncert jubileuszowy zaprzyjaźniony chór mieszany „Lutnia” z MK PZKO w Lutyni Dolnej, zespół folklorystyczny „Familijo” z polskiego Skrzyszowa oraz polski chór mieszany „Collegium Canticorum” z Czeskiego Cieszyna. Trzy piosenki zaśpiewała także uczennica karwińskiej polskiej podstawówki, Małgosia Sikora. Uroczystości jubileuszowe zaszczyliło swoją obecnością wielu gości z bliska i z daleka.

Do Rychwałdu przybył z gra-

tulacjami konsul generalny RP w Ostrawie, Jerzy Kronhold, na sali nie zabrakło przedstawicieli Zarządu Głównego PZKO, władz samorządowych Rychwałdu, Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego, wielu kół PZKO i zaolziańskich zespołów artystycznych. Wszyscy złożyli rychwałdzkim śpiewakom życzenia kolejnych sukcesów i niegasnącego zapału. Zarówno „Rychwałdzianie”, jak i zespoły gościnne zebrały wiele zasłużonych braw.

Duże brawa należą się także organizatorom imprezy – działaczom rychwałdzkiego Koła PZKO. Wszyscy goście dzięki ich wysiłkom mogli czuć się w Domu Kultury swojsko, przyjemnie, słowem – jak u najlepszych przyjaciół.

Henryka Bittmar

Fot. MIECZYSLAW BITTMAR

Na scenie Domu Kultury królował w sobotę śpiew.

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów.

CZEGOŚ TU NIE ROZUMIEM

Tocząca się na przestrzeni trzech tygodni na łamach „Głosu Ludu” kampania na temat obniżenia liczby klas w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie utknęła w ślepym zaułku. Telewizja w swojej pięciominutowej trąbi na pierwszym miejscu (ku uciesze wszystkich już wynarodowionych współbratymców), że tylko dwie klasy będą, a pani dyrektor zachowuje się, jak gdyby nic się nie działo. Podpisała już jakiś papier w lipcu i nie była w stanie nikogo o tym poinformować. Tu jest pewna analogia ze szkołą na Kopernika, gdzie notabene pani dyrektor ma zaszczyt prezesa koła. Wystarczy prześledzić od 1994 roku liczbę zapisanych dziewiątoklasistów do PZKO w tym Kole.

W każdym roku na konwencji prezesów była mowa o werbunku informacja. I nic się nie działo. Nikt tej pani nie wywalił ze stanowiska.

Szkoła przy wielkim szumie padła, bo dzieci w wielkomiejskim tłumie zatraciły kontakt z polskim środowiskiem, zawarły mieszane małżeństwa.

Z kim mamy problemy w tym państwie? Z Czechami o polskich nazwiskach, tzn. już z kompleksami starającymi się jak najszybciej zapomnieć o swych korzeniach. Prawdziwemu Czechowi z głębi RC jest nasza polska obecność na Zaolziu przynajmniej obojętna, a na pewno nie wroga jak u „szkopyrtoków”. Ciekawe, że wszystkie szkoły są likwidowane właśnie przy współudziale dyrektorów w wieku przedemerytalnym (Karwina, Nydek, Mosty koło Jabłonkowa). Scenariusz jest zawsze taki sam. Ogarnia mnie zwątpienie, czy aby wypełnimy limit, teraz przy okazji gimnazjum, czy aby dzieci mają dostateczną wiedzę, żeby się w nim uczyć. Myślę, że kogoś na najwyższym stanowisku wkurza fakt, że na każdym spotkaniu z polskimi

przedstawicielami jest poruszana sprawa Polaków na Zaolziu, a mógłby być spokój i idealne stosunki polsko-czeskie. Tylko my, co trwamy, mimo intensywnego wynaradawiania tu na Zaolziu psujemy w Pradze, a także w Warszawie atmosferę, i postanowiono się za nas ostro zabrać (obcięcie dotacji na prasę, działalność kulturalną to wszystko w ramach oszczędności, co jednak nie dotyczy np. Romów). A my co? Milczymy. Powinniśmy dać jasny sygnał tym w Ostrawie. Zwolnić dyrektorkę, bo podpisała, a na dodatek nie informowała o tym fakcie nikogo. Na co czekamy? Według moich informacji, od początku afery już tylko pilnuje, żeby tuż po dzwonku wszyscy nauczyciele byli w klasie. Do niczego innego już się nie nadaje, nigdzie nie jeździ, by ratować sytuację. Nauczyciele to widzą, ale nie mogą nic zrobić.

Wszelkie informacje zagrażające naszemu szkolnictwu są do ostatniej

chwili utajniane, aż się sprawa przewali i jest za późno na interwencję. A może są takie dyrektywy od służb specjalnych? To pytanie pozostawiam bez odpowiedzi. Tego nie rozumiem, może dlatego, że nazywam się Jan Bałwan.

RATUJMY NASZE KLASY W GIMNAZJUM

To jedyne miejsce, gdzie przynajmniej 90 dzieci może kontynuować naukę w polskim języku, bo ograniczono już szkołę handlową, szkołę pielęgniarek i technikum maszynowe. Ja niestety nie dostałem się z powodu dwóch trójek do gimnazjum. Zostałem elektrykiem, ale w szkole zawodowej my, z polskich klas, otrzymaliśmy taką szkołę wynaradawiania, że tylko ci, co mieli z domu wyniesiony patriotyzm, to przetrwali. Nauczycielka czeskiego w tej szkole powiedziała: „Jak ja was nie nauczę tylko po czesku gadać i na przerwach, to nikt inny”. I zabrała się

ostro do dzieła. Dlatego tylko co drugi Kiedroń czy co trzeci Sikora lub Heczko posyła dziecko do polskiej szkoły. To nic, że te dzieci nie potrafią starszego pozdrowić, są niegrzeczne, biorą narkotyki, ale już nie przypominają ich ojcom tej starej nauczycielki języka czeskiego, która przywędrowała na Zaolzie. A ile ich było w latach 60. i 70., które zostały skierowane na te tereny. Dlatego apeluję, pošlijmy dziecko do „Gimpla”, a argumenty pani Palkowej z województwa traktujemy tak samo, jak argumenty innej pani, P. z Trzyńca, że nie jesteśmy warci polskich napisów. A zabrano się za nas w ostatnim roku ostro. Może już raz na zawsze chcą załatwić polski problem. A ci już wynarodowieni niech mają stracha, kiedy będąc na cmentarzu z wnukiem, usłyszą jego pytania po polsku: „A w jakim to języku jest nagrobek prababci? Czy to po czesku? A dlaczego?”

Władysław Drong

Najpierw puchar, dopiero potem premiera

Spektakl muzyczny „Awantura o Jasia i Małgosię” przyniósł niedawno dziecięcemu zespołowi teatralnemu Gapa2 z Trzyńca-Nieborów Złoty Puchar na festiwalu teatrzyków dziecięcych w Krośnie. Osiągnięcie to zaowocowało nominacją do nagrody Złoty Jestem 2010, ogłoszonej przez Kongres Polaków w RC. W ostatnią niedzielę przedstawienie mogła wreszcie obejrzeć rodzima publiczność. Widzowie, którzy po brzegi wypełnili salę nieborowskiego Domu PZKO, świetnie się bawili i nagradzali małych aktorów gromkimi brawami. Bawili się też sami aktorzy – bo występy Gapy to nie odtwarzanie nauczonych ról, lecz wspólna zabawa w teatr. – Gdybym dzieciom dokładnie mówiła, co i jak mają robić na scenie, to byłoby to sztywne. Na próbach wspólnie tworzymy spektakl – powiedziała kierowniczka i reżyser zespołu, Halina Sikora-Szczotka. Członkami teatrzyku są uczniowie szkół w Nieborach, Trzyńcu, Gnojniku i Czeskim Cieszynie. Chętnych jest coraz więcej. – W tym roku musieliśmy poszerzyć scenę, by zmieściło się na niej 14 aktorów – zwróciła uwagę Sikora.

„Awantura o Jasia i Małgosię” na podstawie tekstu Jana Brzechwy (autorem scenografii jest Halina Cieślak, muzyki – Andrzej Macoszek) to śmieszne, niezmiernie żywe, pełne muzyki widowisko. Dzieci swobodnie poruszają się po scenie, śpiewają na całe gardła, zadziwiają wspaniałą dykcją. – Ról nietrudno się nauczyć, kilka razy to zagramy i od razu nam idzie – stwierdziła w rozmowie z „Głosem Ludu” Magda Wania, dodając, że na scenie nie czuje w ogóle tremy. Również Karo-

linie Franek, należącej do członków zespołu o najdłuższym stażu, granie niezmiernie się podoba, choć zawodową aktorką raczej nie chciałaby zostać.

Śmiech brzmiał w nieborowskim Domu PZKO przez całe popołudnie. Prócz Gapy2 bawił publiczność również amatorski zespół teatralny z MK PZKO w Śmiłowicach. Przedstawił komedię Władysława Młynka „Z deszczu pod rynnym”, wyreżyserowaną przez Ewę Barsony. Premiera sztuki odbyła się w Śmiłowicach w maju br. (dc)

Fot. DANUTA CHLUP

Jas i Małgosia nietradycyjnie – w wykonaniu Gapy2.

W Gródku »tłoczyli kapuste«

Gość spoza Gródka mógł być, wkraczając w sobotni wieczór do miejscowego Domu PZKO, nieco zaskoczony. Od razu przy wejściu do sali witał go prezes Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego Paweł Pilch... w kobiecym fartuchu i chustką na głowie i zabierał się do szatkowania kapusty. Jego zastępca Stanisław Wolny przed publicznością mył nogi. Wiadomo, aby udeptać kapustę, żeby dobrze się ukisiła na zimę, trzeba mieć doskonale czyste „racie” – jak zapewniali szefowie gródeckiego Koła. Działacze zorganizowali w sobotę szóstą już edycję swojej sztan-darowej imprezy, „Tłoczynio kapusty”.

– Jesienią każde koło PZKO organizuje swoją imprezę. Jedni wykopki lub pieczenie placków, inni urządzają „zabijaczkę”, czyli świnobicie. Żeby się nie powtarzać, postanowiliśmy u nas „tłoczyć”, czyli deptać kapustę, która później zimą i wczesną wiosną trafiała pod różnymi postaciami na stół górali prawie codziennie – powiedział nam prezes Pilch. Stanisław Wolny, podkreślił, że za te sześć lat „Tłoczynio kapusty”

stało się jedną z najważniejszych imprez we wsi. Przychodzą na nią nie tylko gródecki PZKO-wcy, ale też czescy współobywatele, czasami przyjaciele z sąsiednich kół. – Zwłaszcza miłkowanie. Ich teatrzyk zawsze wystawia u nas wiosną przedstawienie, a jesienią zapraszamy ich na „Tłoczynio kapusty”. Ale bywali u nas też bystrzycanie czy wędryńscy PZKO-wcy – stwierdził wiceprezes.

Każdego z bardziej ważnych gości, a byli wśród nich m.in. wójt Robert Borski, jego zastępca Jakub Kawulok czy dyrektor polskiej podstawówki Kazimierz Cieślak, Pilch z Wolnym, którym towarzyszyła Anna Lacek, prosili o pomoc przy „tłoczyniu”. Nikt nie odmówił – zakładał fartuch i zabierał się do roboty.

Dla licznych gości imprezy przygotowano wspaniałe dania góralskiej kuchni, zwłaszcza „kapuściane”. Był też atrakcyjny program w wykonaniu zespołu „Mali Błędowianie” (widowiska „Tłoczynio kapusty” i „Pieczenie chleba”) oraz występ miejscowego kabaretu „My”, który komentował ostatnie wydarzenia we wsi. (kor)

Fot. JACEK SIKORA

Sztandarowa impreza Koła PZKO w Gródku.

Orłowskie zespoły świętowały 15. i 20. urodziny

Skotnica to gwarowa nazwa między wśród pól, po której pędzono bydło rogate, czyli skot. Nazwę „Skotnica” obrał sobie młodzieżowy zespół taneczny, działający pod patronatem MK PZKO w Orłowej-Lutyni, który rozpoczął swą działalność 15 lat temu. Już pięć lat wcześniej Odon Charvát i Halina Sikora-Kornas założyły dziecięcy zespół „Skotniczka”.

W sobotę oba zespoły zaprezentowały na scenie Podstawowej Szkoły Artystycznej w Orłowej-Porębie swój program jubileuszowy. Dziecięcy zespół bawił publiczność widowiskiem „Wykopki”, tancerze „Skotnicy” przedstawili cieszyńskie tańce ludowe. Gościnnie wystąpiła – ze skeczami i parodiami muzycznymi – grupa estradowa chóru mieszanego „Sucha”, działającego przy MK PZKO w Suchej Górnjej.

Hanna Hila i Daria Woźnica, prowadzące obecnie „Skotniczkę”, odchodziły ze sceny z naręczami kwiatów. Wśród gości składających życzenia nie zabrakło konsula generalnego RP w Ostrawie, Jerzego Kronholda, oraz przedsta-

wicieli władz Orłowej. Z życzeniami pojawiła się również jedna z założycielek zespołu, Halina Sikora-Kornas. Prezes Koła, Marian Jędrzejczyk, przypomniał zasługi Odony Charvát, która ze względu na chorobę nie mogła wziąć udziału w jubileuszu.

– Zespół „Skotnica” pracuje dziś dorywczo. Młodzi poszli na studia i spotykają się nieregularnie. Z kolei „Skotniczka” działa systematycznie, skupia 24 tancerzy od trzeciego roku życia do siódmej klasy szkoły podstawowej – powiedziała „Głosowi Ludu” Hanna Hila, zajmująca się głównie sprawami organizacyjnymi. Przyznała, że niełatwo prowadzić próby z dziećmi w tak różnym wieku.

– Maluchy cały czas trzeba czymś zainteresować, próba musi być zabawą. Starsze dziewczyny im pomagają, lecz ostatnio powiedziały, że maluchy jednak je trochę ograniczają, więc postanowiliśmy, że po jubileuszu podzielimy zespół na dwa mniejsze – starszy i młodszy, by starsze tancerki mogły w pełni pokazać swe umiejętności.

Widowiska „Skotniczki” składają się z piosenek, tańców, wierszyków i zabaw ludowych. – Bardzo dużo inspiracji zaczerpnęłam od moich rodziców i dziadków. Wierszyki, które zabrzmiały na scenie, na przykład o czarnym lesie, opowiadał mi ojciec przed snem – zdradziła choreograf Daria Woźnica. (dc)

Fot. DANUTA CHLUP

Na scenie dwa zespoły obchodzące jubileusz – „Skotniczka” i „Skotnica”.

Zebranie z dwoma przedstawieniami

– Tyłu ludzi chyba na zebraniu jeszcze u nas nie było – śmiał się, otwierając niedzielne zebranie sprawozdawczo-wyborcze Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Mostach koło Jabłonkowa, jeden z członków Zarządu Koła, Jan Kufa „z Gróniczka”. Zebranie, na którym mosteczanie mieli wyłonić nowy Zarząd, poprzedziły aż dwa przedstawienia. Nic więc dziwnego, że sala Domu PZKO, zwanego „Kasowy”, pękała w szwach.

Jako pierwszy przedstawili się uczniowie mosteckiej polskiej podstawówki (od roku ma tylko pięć klas, starsze dzieci dojeżdżają do szkoły zbiorczej w Jabłonkowie). Dla swoich rodziców i sympatyków szkoły dzieci przygotowały baśń o Czerwonym Kapturku polskiego poety Jana Brzechwy. W roli głównej wystąpiła Janka Boczek, w rolę wilka wcielił się zaś Filip Kohut. Na scenie zaprezentowali się wszyscy uczniowie szkoły. – Niestety, jest ich już tylko czternastka – ubolewała dyrektor PSP, Maryla Hlávka-Kraina. Piękne przedstawienie wyreżyserowała Elwira Zwyrtek, muzykę napisał Andrzej Macoszek.

Elwira Zwyrtek była też reżyse-

rem jednoaktówki „Piónte koło” Władysława Młynka, którą przygotowali członkowie działającego przy Kole Klubu Młodych. W roli Purtkowej zaprezentowała się Barbara Gazur, jej męża zagrał Tadeusz Kohut, córkę Hanke – Markéta Kohut, zaś chłopala Jakna Marcin Czudek.

Po przerwie uczestnicy zebrania sprawozdawczo-wyborczego wybrali przede wszystkim nowy siedmioosobowy Zarząd Koła. O tym, kto będzie w nowej kadencji pełnić funkcje prezesa i jego zastępcy, zadecyduje Zarząd na swoim najbliższym posiedzeniu. Powinno się ono odbyć jeszcze w listopadzie. (kor)

Fot. JACEK SIKORA

Jak czytać, to tylko „Głos Ludu”.

MARCIN BRYKCZYŃSKI DLA »GŁOSU LUDU«

Bo jeszcze nie jest za późno

W dniach 10-12 listopada br. gościł na Zaolziu – konkretnie w Czeskim Cieszynie, Jabłonkowie i Olbrachcicach – Marcin Antoni Brykczyński, pisarz i tłumacz książek dla dzieci. Nawet dla tych dzieci, które, jak twierdzi, mają zupełnie siwe włosy. Jego teksty były drukowane w pismach dla dzieci i rodziców, ale znajdują się również w podręcznikach. Przez kilkanaście lat pracował jako „copywriter” w agencjach reklamowych. Nieobca jest mu również publicystyka. Drukował cykl felietonów np. w „Gazecie Bankowej”. Jest także autorem scenariuszy reklam telewizyjnych i radiowych, tekstów i haseł reklamowych, jak np. „Z Kasią ci się upiecz” czy „Pianino w dobrym tonie”.

Jak rozpoczęła się pana przygoda z książką?

Moja przygoda z pisaniem rozpoczęła się w dzieciństwie. Natomiast pierwsza książka powstała, kiedy już byłem po czterdziestce. Pisanie to tradycja rodzinna. Bawiliśmy się w pisywanie wierszyków w domu. Była tradycja, że komponowaliśmy na wszystkie urodziny i imieniny. Mama pisała, tata pisał, dziadek pisał długie poematy. Wygłaszał je z pamięci. Człowiek w tym duchu wychowany, gdzieś to ma w sobie. Ja tak na dobrą sprawę zacząłem ćwiczyć pisanie, bo coś mnie tam „rajcowało”. Na początku lat siedemdziesiątych zacząłem pisać jedno opowiadanie. Pisałem je przez mniej więcej 10 lat... Natomiast w którymś momencie, w czasie powstania „Solidarności”, napisałem wiersz o polskim Syzyfie. To był właściwie początek takiego dosyć regularnego pisania wierszy. Przez pierwszą część stanu wojennego pisałem wiersze do prasy podziemnej. Później przestałem i zaczęło mi tego brakować. Siadłem któregoś dnia przy biurku i powiedziałem sobie że, politycznych już nie będę pisał. I tak ni z tego, ni z owego napisałem sobie... „Raz do żaby przyszedł rak i powiada do niej tak, choć w liczeniu wciąż się ćwiczę, uczuć moich sam nie zliczę, więc by się wyrazić krótko, żabo proszę cię o udko...”. To była cała historia o żabie i raku. To napisałem i tak jakoś się zaczęło...

Ale ja się tym nie zajmowałem poważnie w dalszym ciągu. Trudniłem się szeregiem innych rzeczy. Tłumaczyłem dla dziennikarzy amerykańskich, zająłem się reklamą. Pisanie było zawsze zabawą. Nawet, kiedy zaczęły wychodzić książki, to ciągle była zabawa. Wydawało mi się, że jeżeli zrobię z tego zawód, to prysnie jak bańka mydlana cała przyjemność tej zabawy. Okazało się, że nie. Że jest wręcz przeciwnie. Reklama zajmowała mi strasznie dużo czasu. Chociaż zapraszano mnie na spotkania autorskie, nie mogłem przyjeżdżać, nawet w Warszawie, bo były spotkania z klientem... I tak na dobrą sprawę wejść w ten świat książki udało mi się dopiero, jak skończyłem pracować w reklamie, jak przeszedłem na emeryturę, tę wcześniejszą troszkę. Kiedy dostałem zieloną kartę emeryta, mogłem na wszystko machnąć ręką, siedzieć i zajmować się przy biurku wyłącznie tym. Muszę powiedzieć, że jest to wielka frajda, zwłaszcza, że owocuje takimi spotkaniami, że można się czymś podzielić, widzieć uśmiech na czyjejś twarzy, to jest wielka radość. To jest ta moja przygoda, która staje się przygodą z książką...

Jaka była pana pierwsza książka?

Pierwsza książeczka była takim zaskoczeniem. Dlatego, że ja so-

Marcin Brykczyński

bie pisałem na kolanie wierszyki właśnie czarno-białe, po czym znajoma powiedziała: „Stuchaj, napisz tego więcej, ja to zilustruję i wydamy książkę”. Później losy potoczyły się trochę inaczej. Książkę zilustrował profesor Jan Stanny, przepięknie. I to był rok 1988, moja pierwsza książka. Czyli dobrze po czterdziestce. Na ogół ludzie w tym wieku zaczynają się dobrze zapowiadać. Jak pisał Jeremi Przybora „I znaleźliśmy się w wieku trudna rada, że się człowiek przestał dobrze zapowiadać”. Ja zacząłem właśnie wtedy... Gdyby nie to, że pracowałem przez 15 lat w reklamie jako copywriter, to pewnie tych książek byłoby w tej chwili dwa razy tyle. Ale praca w reklamie miała jednak też swoje ogromne zalety. Konieczność

ograniczania tekstów do 23,5 sekundy, mówię to pół żartem – pół serio, takie tam wyliczenie, niesłychanie precyzyjne, uczy zwięzłego wyrażania. Zastępowania słów długich i skomplikowanych... przez słowa krótsze, jak można tę samą rzecz powiedzieć inaczej nie gubiąc sensu. To jest wspaniałe ćwiczenie. W tej chwili bardzo mi się to przydaje...

Skąd czerpie pan tematy do swoich książek?

To jest błysk czasami. „Trzy psy przyszły” po prostu do mnie przyszły. Coś mi zabrzmiało. Ja się bawię dźwiękiem. Czasami słyszę jakiś dźwięk. Ktoś coś mówi, ja to zapamiętuję i coś z tego później wychodzi. Rozwinąć w wierszyk można każdy temat. Trzeba tylko

odrobiny wyobraźni. Są jeszcze rzeczy, jak pewne reguły języka, na przykład idiomy. Oba tomy „Nie pies ni wydra” – o wyrażeniach, które pokazują język, oraz drugi „Z deszczu pod rynnę” ma wydać w przyszłym roku Literatura.

Jak się pisze książki dla dzieci?

Oficjalnie, że tak samo jak dla dorosłych, tylko o wiele trudniej. Ale to nie do końca jest prawdą. Oczywiście to zależy od wielu czynników. Bo pytają jak można pisać wierszem sobie swobodnie na zamówienie, na każdy temat. Ja mówię na to, że na szczęście wierszem, a nie prozą, bo prozą nie potrafię. Co jest oczywiście pół żartem. Jeżeli człowiek zna reguły i potrafi się poruszać w ramach tych reguł, to wszystko jest

w porządku. Wracając do tematu. Jak się pisze książki dla dzieci? Dla mnie to jest wielka frajda. Ja szalenie lubię pisanie. Kiedy dzieci mnie pytają, co ja najbardziej lubię robić, to ja odpowiadam, że właśnie to. Dzieci odpowiadają w takich sytuacjach: „To pan ma dobre!” To jest moja pasja. Ja odpoczywam przy pisaniu... Na ostatnim spotkaniu dziecko zadało mi pytanie „Jak długo się pisze książkę?”. Różnie... Ostatnią książkę pisałem przez ponad pół roku... Najkrócej książkę pisałem przez pięć minut. Tekst powstał po angielsku do mojej książki o myszy. Z tego powstała książka. To, że ja piszę nie oznacza, że z tego będzie książka.

Jakie książki ukazały się w tym roku?

W tym roku wyszły trzy książki, na wiosnę „Trzy psy przyszły” i „Liczydełko”, teraz o uczuciach – „Co się kryje w sercu na dzień? Kto przeczyta, ten odgadnie”. W przygotowaniu są następne. Teraz to w takim tempie mniej więcej będzie wszystko wychodzić. Wydawca nie może mnie też tak zostawić... W tej chwili współpracuję z wydawnictwem Literatura. Jest pierwszym wydawnictwem, z którym mam rzetelną, fajną, uczciwą przygodę. Sposób sformułowania umów, organizowanie spotkań, w ogóle to wszystko ma ręce i nogi. Na ogół zawsze było tak, że mi wiele obiecywano, a później było długo, długo nic... „Trzy psy przyszły” napisałem 25 lat temu. Nikt nie chciał, nikt się nie interesował, pani Jędrzejczykowska powiedziała, że to jest fantastyczny temat, zrobimy z tego piękną książkę...

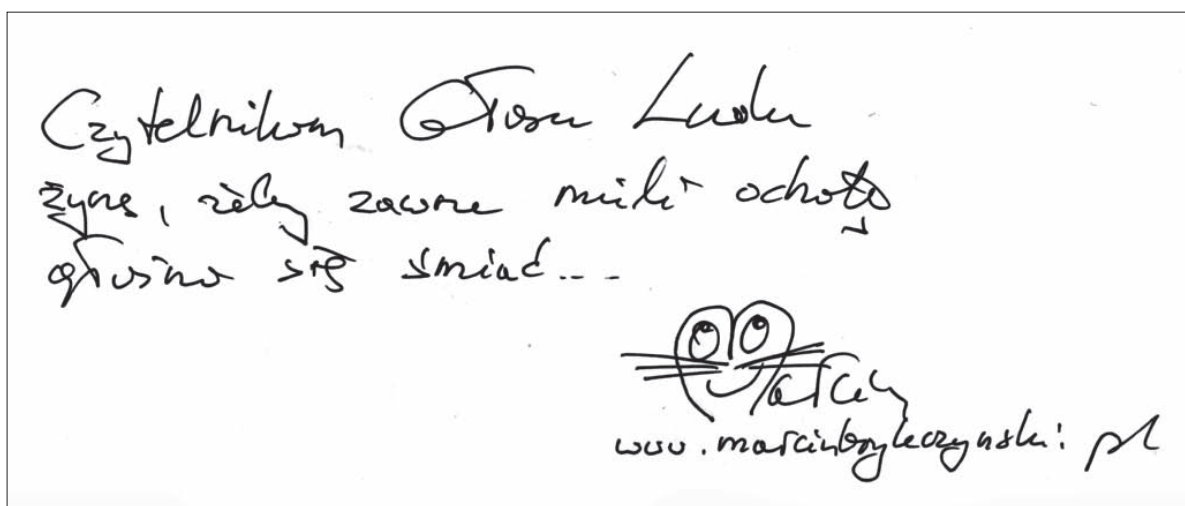
Który moment jest najpiękniejszy w tworzeniu książki?

Jest kilka etapów. Dobry pomysł to jest niebywała przyjemność, bo ja wiem, co ja z tym zrobię. Tak jak Tuwim powiedział „...Jak mi wyjdzie jakiś dobry chwyt, to mam ochotę się oblizać...”. Drugi moment bardzo przyjemny, to jak w trakcie pisania coś zaczyna mi wychodzić. Natomiast sam moment skończenia książki, bo o to też mnie spytał kiedyś chłopiec z drugiej czy nawet pierwszej klasy szkoły podstawowej „Co pan czuje kiedy skończy Pan pisać książkę?”, z jednej strony przynosi ogromną satysfakcję, z drugiej strony jest gdzieś taki smutek. Na szczęście jest jeszcze czwarty moment, taki moment niesłychanie radosny, kiedy dostaję książkę do ręki, gorącą, pachnącą... Trudno więc określić taki jeden moment. To jest związane z etapami procesu twórczego...

Dlaczego więc pisze pan książki dla dzieci?

Zawsze powtarzam to samo... Bo jeszcze nie jest za późno.

Rozmawiał: JAN KUBICZEK

 TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.08** Polityka przy kawie **8.20** Radio Romans (s.) **8.55** Mały rycerz El Cid **9.30** Jedynkowe przedszkole **10.05** Dlaczego? Po co? Jak? **10.25** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **10.55** Laboratorium europejskie **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.42** Audycje komitetów wyborczych **13.15** Zadziwiające życie bezkręgowców (dok. bryt.) **13.45** Plebania (s.) **14.15** Klan (s.) **14.45** Audycje komitetów wyborczych **15.00** Wiadomości **15.17** Audycje komitetów wyborczych **15.40** Moda na sukces (s.) **16.35** Celownik **17.00** Teleexpress **17.30** Plebania (s.) **17.55** Klan (s.) **18.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.05** Magiczne przygody misia Ruperta **19.15** Bunio i Kimba **19.30** Wiadomości **20.25** Sami swoi **22.00** Kabaretowe hity **22.25** Snajper (film kopr.) **0.15** Bracia i siostry (s.) **1.00** Notacje.

 TVP 2

6.00 Audycje komitetów wyborczych **6.15** Opowiedz nam swoją historię **7.30** Na dobre i na złe (s.) **8.30** Pytanie na śniadanie **10.55** Aleja gwiazd **11.20** Familiada (teleturniej) **11.55** Dwadzieścia sposobów na schudnięcie (dok. USA) **12.50** Faceci do wzięcia **13.20** Wielka draka o dzieciaka (teleturniej) **14.30** Barwy szczęścia (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **16.05** Audycje komitetów wyborczych **16.35** Opowiedz nam swoją historię **17.25** Jeden z dziecięciu (teleturniej) **18.00** Panorama **18.40** Gorący temat **19.00** Licencja na wychowanie (s.) **19.35** Faceci do wzięcia **20.10** Barwy szczęścia (s.) **20.55** M jak miłość (s.) **21.55** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.55** Inny wspomniały świat **0.05** Pluton (film USA) **2.10** 07 zgłoś się.

 TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.12** Info poranek **6.23** Info traffic **7.48** Twoja@sprawa **7.53** Info traffic **8.03** Gość poranka **8.20** Info poranek **10.00** Serwis info **10.12** Biznes - otwarcie dnia **10.50** Gość poranka **12.17** Biznes **13.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.15** Biznes **17.00** Audycje komitetów wyborczych **18.25** Lubelskie z pasją **18.30** Aktualności **18.50** Relacje **19.20** Zgłębić tajemnice raka **20.10** Minęła 20-ta **21.06** Telekurier **21.45** Aktualności **22.24** Info dziennik **23.04** Sportowy wieczór **23.17** Plus minus **23.49** Czerwoni Khmerzy - czas zapłaty (film dok.) **0.50** Minęła 20-ta **1.33** Telekurier.

 POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.25** Smocze wzgórze II **8.55** Świat we-

dług Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Łabędziem być... (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Benny Hill **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** 7 sekund (film kopr.) **22.05** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **0.05** W mrokach nocy (film USA).

 TVC 1

5.59 Dzień dobry **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Wielki Turyn (film wł.) **10.35** Pr. rozrywkowy **11.25** Fale magnetyczne leczą (film czes.) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Doktor Quinn (s.) **14.15** Dotyk anioła (s.) **14.55** Film o serialu „Cukiernia” **15.15** Klocki (pr. dla dzieci) **15.25** Przygody cielaczka (s.) **15.35** Kid Detectives **16.00** Program dyskusyjny **16.20** Sąsiedzi (s. anim.) **16.30** Czarodziejskie przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Dom - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.05** Jak się powodzi, sąsiedzie? **20.50** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **21.15** Dziennik lekarki (s.) **22.05** Pogromcy długów **22.35** Wojna i pokój (film wł.) **0.20** Potrafisz więcej **0.35** Doktor Quinn (s.) **1.20** Teatr żyje! (mag.).

 TVC 2

6.00 Franklin (s. anim.) **6.20** Finley, samochodzik strażacki (s. anim.) **6.40** Tajemnice Toma Wizarda (s.) **7.00** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **7.20** Angielski dla najmłodszych **7.30** Angielski z dziećmi **7.40** Ptactwo wodne (s. dok.) **7.50** Kochamy operę (pr. edukacyjny) **8.10** Tańczące skały **8.30** Panorama **9.10** Kosmopolis (mag.) **9.40** Mity i fakty historii: Żydzi (cykl dok.) **10.40** Wiadomość od I. Moźnego **10.55** 168 godzin (pr. publ.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Mieszkać - to sztuka (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **15.05** Europejska instrukcja obsługi **15.25** Poszukiwania czasu utraconego **15.40** Filmy z Placu Wacława **16.00** Cudowny świat (cykl dok.) **16.30** Wyjątkowa architektura: Huddersfield (s. dok.) **17.15** Białe miejsca **17.35** Witamy w Tate Modern Gallery **17.40** Na skrzydłach czasu (dok.) **18.00** Klucz (mag.) **18.30** Babel (mag.) **18.55** Wiadomości w czeskim języku migowym **19.05** Game Page (mag.) **19.30** Adult English Zone **20.00** Kwiat kaktusa (film USA) **21.45** Wypalenie (dok.) **22.15** Konteksty (pr. dys.)

23.10 Europejska instrukcja obsługi **23.35** Q (mag.) **0.05** Zostawić Las Vegas (film USA) **1.55** Retro (mag.).

 NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.30** Miłość i taniec (film USA) **11.30** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.40** Detektyw Monk (s.) **12.35** Superman (s.) **13.30** Siostrzyczki (s.) **14.05** Gwiazdne wrota: Atlantyda (s.) **15.00** Kobra 11 (s.) **16.00** Dowody zbrodni (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Dr House (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.25** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.20** 112 (mag.) **23.00** Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) **23.55** Zwierzak (film USA) **1.25** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

 PRIMA

6.30 Szaleństwa Toma & Jerry'ego (s. anim.) **6.55** Frasier (s.) **7.20** Magazyn kulinarny **7.50** VIP wiadomości **8.25** Will & Grace (s.) **9.05** M.A.S.H. (s.) **9.40** Nieustraszony (s.) **10.40** To morderstwo, napisała (s.) **11.40** Policja Hamburg (s.) **12.40** M.A.S.H. (s.) **13.10** Will & Grace (s.) **13.40** Babski oddział (s.) **14.40** JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **15.35** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.50** Fakty B. Tacheci **18.00** Nakryto do stołu! (konkurs kulinarny) **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne, sport **19.50** VIP wiadomości **20.00** Nie ma doskonałych (pr. roz.) **21.20** Kulinaryny reality show **22.30** Zabójcze umysły (s.) **23.30** Powrót do życia (s.) **0.25** Policja kryminalna Kolonia (s.) **1.25** Zadzwoni do jasnowidza.

ŚRODA 17 listopada

 TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.08** Polityka przy kawie **8.20** Radio Romans (s.) **8.55** Mały rycerz El Cid **9.30** Budzik (dla dzieci) **10.00** Moliki książkowe **10.20** Szerokie tory **10.50** Raj **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.42** Audycje komitetów wyborczych **13.15** Zadziwiające życie bezkręgowców (dok. bryt.) **13.45** Plebania (s.) **14.15** Klan (s.) **14.45** Audycje komitetów wyborczych **15.00** Wiadomości **15.17** Audycje komitetów wyborczych **15.40** Moda na sukces (s.) **16.35** Celownik **17.00** Teleexpress **17.30** Plebania (s.) **17.55** Klan (s.) **18.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.10** Olimpiada Bolka i Lolka **19.30** Wiadomości **20.15** Polska - Wybrzeże Kości Słoniowej **22.45** Niepokonani - Niezwykle historie **23.20** Warto rozmawiać **0.05** Droga do Euro **0.20** Łup (film franc.).

 TVP 2

6.00 Audycje komitetów wyborczych **6.15** Opowiedz nam swoją historię **7.30** Na dobre i na złe (s.) **8.30** Pytanie na śniadanie **10.50** Aleja gwiazd **11.15** Gilotyna (teleturniej) **11.45** Kobieta z dotacją w tle **11.55** Doktor Martin (s.) **12.50** Faceci do wzięcia **13.30** Tak to leciało! **14.30** Barwy szczęścia (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **16.05** Audycje komitetów wyborczych **16.35** Opowiedz nam swoją historię **17.25** Jeden z dziecięciu (teleturniej) **18.00** Panorama **18.40** Gorący temat **19.00** Licencja na wychowanie (s.) **19.35** Faceci do wzięcia **20.10** Barwy szczęścia (s.) **20.45** M jak miłość (s.) **21.50** Ja wam pokażę! **23.55** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **0.50** Dr House (s.) **1.45** Pitbull.

 TV KATOWICE

6.12 Info poranek **6.23** Info traffic **6.42** Info poranek **7.48** Twoja@sprawa **7.53** Info traffic **8.03** Gość poranka **9.22** Info poranek **10.12** Biznes otwarcie dnia **10.50** Gość poranka **12.17** Biznes **13.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.15** Biznes **17.00** Audycje komitetów wyborczych **18.25** Lubelskie z pasją **18.30** Aktualności **18.50** Kronika miejska - Dąbrowa Górnicza **19.25** Program publicystyczny **19.50** TV Katowice zaprasza **20.10** Minęła 20-ta **21.06** Telekurier **21.45** Aktualności **22.15** Info dziennik **23.18** Plus minus **23.47** Bezrybie (dok. bryt.) **0.51** Polska - Wybrzeże Kości Słoniowej.

 POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.30** Kirikou i czarownica **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Łabędziem być... (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Benny Hill **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Świat według Kiepskich (s.) **20.30** Boski żigolo (film USA) **22.30** Stand up zabij mnie śmiechem **3.00** Tajemnice losu.

 TVC 1

6.05 Franklin (s. anim.) **6.25** Finley, samochodzik strażacki (s. anim.) **6.45** Sąsiedzi (s. anim.) **7.05** O zaklętym wężu (bajka) **8.00** Kubuła i Kuba Kubikula (bajka) **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Niefortunna czarownica (s.) **9.25** Mały kabaret telewizyjny **10.00** Prawda i kłamstwo (bajka) **11.15** To mój punkt widzenia **11.35** Pod pokrywką (mag.) **12.00** Południowe wiadomości **12.05** Czeskie głowy

13.00 Bajka **14.00** Koniec proboszcza (film czes.) **15.35** Wczoraj, dziś i jutro (film wł.-fr.) **17.30** Zgubiony królówicz (bajka) **18.40** Czytanka Królika **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.05** Srebrny zapach mrozu (film czes.) **21.40** Wydanie specjalne **22.40** Karel Kryl - koncert **23.05** Kochanki (s.) **0.05** Królowna Śnieżka (film szwaj.-aus.) **2.00** Katastrofy lotnicze.

 TVC 2

6.00 Dom - to sztuka (mag.) **6.25** Adult English Zone **6.50** Białe miejsca **7.10** Czechosłowacki tygodnik filmowy **7.25** Powrót pana Ryśanka (film czes.) **8.30** Panorama **9.10** Czy mnie zechcecie? **9.25** Recital Vlasty Redla **9.55** Ewolucje 4 z rewolucji (cykl dok.) **11.00** Ideały a szmal **11.30** Cudowny świat (cykl dok.) **12.00** Lucerna **13.55** Koncert wzajemnego zrozumienia **15.10** Cel podróży: Pustkowia (dok.) **16.05** Śpiewa Jaroslav Hutka **16.35** Listopad (dok.) **17.35** Martwy student, który nigdy się nie urodził (dok.) **19.05** Musicblok (mag.) **19.30** Adult English Zone **20.00** Rewolucja: przebłysk przeszłości (dok.) **21.35** Anioły stróż (film czes.) **22.30** Aksamitne felietony **22.40** Pojedynek z mózgiem (dok.) **0.10** Los Angeles bez mapy (film kopr.).

 NOVA

5.55 Tajemnice natury (cykl dok.) **6.45** SpongeBob Kanciarstoporty (s. anim.) **8.25** Nancy Drew (film USA) **10.25** Czaruj, babciu! (bajka) **11.50** Pokojówka na Manhattanie (film USA) **13.55** Królówicz i Gwiazda Wieczorna (bajka) **15.35** Robin Hood: Księżę złodziei (film USA) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Doskonały świat (s.) **21.20** Dr House (s.) **22.15** Historie bez scenariusza (cykl dok.) **22.50** Rocky III (film USA) **0.50** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

 PRIMA

6.20 Tom & Jerry (film anim.) **7.45** Sowie pole (film USA) **9.35** Duży (film USA) **11.45** Król Szumawy (film czes.) **13.30** Bliźniacy (film USA) **15.40** Przygoda na Antarktydzie (film USA) **18.00** Nakryto do stołu! (konkurs kulinarny) **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne, sport **19.50** VIP wiadomości **20.00** Powroty do domu (s.) **21.20** Top Star magazyn **22.25** Castle (s.) **23.25** Mama i tata poszukiwani (reality show) **0.30** Policja kryminalna Kolonia (s.) **1.25** Zadzwoni do jasnowidza.

WYSTAWY

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 30. 11. wystawa fotografii Władysława Kubienia pt. „ROmania”. **POWIATOWE ARCHIWUM PAŃSTWOWE KARWINA:** Wystawy: „Grzeszni ludzie miasta Karwina”; foyer „Wirtualna Karwina”. Czynne: po, śr: 8-17, wt, czw, pt: 8-15. **CZYTELNIA I KAWIARNIA LITERACKA „Noiva”, Czeski Cieszyn:** do 6. 12. wystawa grafik komputerowych Bronisława Liberdy. **MIEJSKI DOM KULTURY, sala Mánesa, Karwina:** do 22. 12. wystawa Jindřiški Dankowej i Antona

Danka pt. „Emaliowe klejnoty, email, witraże”. Czynna: po, śr, pt: 9-15, wt, czw: 9-19. **BIBLIOTEKA MIASTA OSTRAWY, ul. 28. října 2, Ostrawa:** do 30. 11. w ramach 3. edycji festiwalu Dni Polskie w Ostrawie wystawa fotografii Evy Jaškovej pt. „Kaluže v příběhu”. Czynna: po, wt, czw, pt: 9-18, śr: 12-18. **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Czeskim Cieszynie, Praska 3/14:** do 20. 3. wystawa pt. „Szkolnictwo na Śląsku Cieszyńskim”; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Robotnicza14:** wystawa pt. „Środki płatnicze na Śląsku Cieszyńskim”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. ▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, rynek Masaryka:** do 26. 11. wystawa pt. „Szybciej! Wyżej! Mocniej!”; stała ekspozycja „Střípky z dějin Karviné”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. ▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89:** do 20. 2. wystawa pt. „Wózki dziecięce”; stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17; ▲ **SALA WYSTAW w Jabłonko-**

wie, Rynek Mariacki 14: do 27. 2. wystawa pt. „Z życia owadów”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Kłopsiki i inne zjawiska pogodowe (16, 17, godz. 15.30); Stosunki międzymia-

stowe (16, 17, godz. 17.45); Maczeta (16, 17, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Stosunki międzymiastowe (16, 17, godz. 17.45); Młyn Habermanna (16, 17, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Legendy sowiego królestwa: Strażnicy (16, 17, godz. 17.30); Bastardi (16, godz. 20.00); **JABŁONKÓW:** Legenda o latającym Cyprianie (17, godz. 19.30); **CIESZYN – Piast:** Zakochany wilczek (16, 17, godz. 15.00, 16.45); Red (16, 17, godz. 18.30, 20.30).

CO ZA OLŻĄ

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WSPOMNIENIA

Odszedłeś, lecz w naszych sercach pozostałeś na zawsze.

Dnia 15 listopada minęła 7. bolesna rocznica śmierci naszego Najdroższego Ojca, Dziadka i Teścia

śp. mgr. LEONA WRANKI

ze Stonawy. Z miłością i szacunkiem wspominają i o modlitwę proszą córka i syn z rodzinami.

GL-794

NEKROLOGI

Pragniemy serdecznie podziękować za wyrazy współczucia, kwiaty oraz udział w pogrzebie naszego Tatusia

śp. JÓZEFA ŁUPIŃSKIEGO

wszystkim krewnym, przyjaciółom, znajomym, MK PZKO w Darkowie, MK PZKO w Raju, członkom Klubu Seniora w Raju, Rodzinie Katyńskiej, Związkowi Bojowników za Wolność, kombatanom. Podziękowanie kierujemy również do ks. proboszcza Daniela Vichy za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego oraz p. Jadzi Szyi. Córki Halina i Maryla.

RK-219

KONCERTY

KARWINA-FRYSZTAT – Rzym-skokatolicka parafia zaprasza na koncert muzyki sakralnej ku czci Chrystusa Króla 21. 11. o godz. 15.30 w kościele parafialnym. W programie wystąpią: baryton – Jiří Černý, organy – Kamil Novák, skrzypce – Jakub

Tomanek, kwartet skrzypcowy pod batutą Bronisława Jelenia oraz schola i chór kameralny pod batutą Dany Syrkowej.

SUCHA GÓRNA – Z powodu epidemii szkarlatyny jesteśmy zmuszeni przesunąć Dzień Drzwi Otwartych w szkole i przedszkolu w Suchej Górnej z najbliższej soboty na so-

botę 4. 12. Bardzo przepraszamy i serdecznie zapraszamy! Dyrektor szkoły.

CO W TERENIE

KOŃSKA-PODLESIE – MK PZKO zaprasza 18. 11. o godz. 17.00 na prelekcję Kazimierza Jaworskiego

pt. „Rody szlacheckie w Końskiej” do sali PZKO.

HAWIERZÓW-MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe 18. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.

ZG PZKO – Zawiadania Miejskowe Koła, że w sekretariacie Zarządu Głównego w Czeskim Cieszynie, ul.

Strzelnicza 28 można odebrać Kalendarz Śląski 2011.

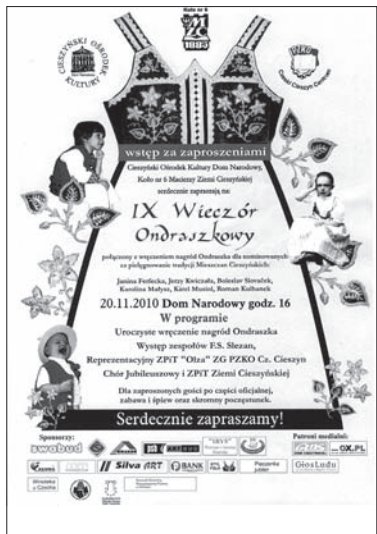
OFERTY

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-780

Ondraszkowy wieczór już w sobotę

Koło nr 6 Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie przyzna już po raz dziewiąty swoje Nagrody Ondraszka. Stanie się tak w sobotę o godz. 16.00 podczas IX Wieczoru Ondraszkowego w Cieszyńskim Ośrodku Kultury Dom Narodowy w Cieszynie. Oprócz Domu Narodowego współorganizatorem spotkania jest Miejskowe Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego Czeski Cieszyn-Centrum.

– W tym roku postanowiliśmy wyróżnić naszą nagrodą ludzi związanych z trzema działającymi w mieście po obu stronach Olzy zespołami: Zespołem Pieśni i Tańca „Olza” z Zaolzia, reprezentacyjnym zespołem Zarządu Głównego PZKO, Zespołem Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej z Cieszyna oraz czeskim Folklorem souborem „Slezan” z Czeskiego Cieszyna – powiedział nam prezes Koła nr 6 Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, Józef Swakoń. – Chodzi konkretnie o Janinę Ferfecką, Romana Kulhanka, Karolinę Małysz, Jerzego Kwiczalę, Bolesłava Slovák i Karla Musiola. Wszyscy zostali nominowani za pielęgnowanie folkloru i tradycji miesz-

czan cieszyńskich. Sam wieczór zaś będzie swego rodzaju zwieńczeniem obchodów 1200-lecia legendarnego założenia Cieszyna.

Wszystkie zespoły, a także Chór Jubileuszowy ZPiT Ziemi Cieszyńskiej, wystąpią na towarzyszącym IX Wieczorowi Ondraszkowemu koncercie. – Będzie to chyba pierwszy wspólny koncert tych trzech zespołów – powiedział nam Józef Swakoń. (kor)

Pierwsza »Kwaszakówka«

W ostatni weekend obrodziło pęzetkaowskimi imprezami kulturalnymi o podtekście kulinarnym: w Lesznej Dolnej i Karwinie-Frysztacie odbyło się świniobicie, w Gródku tłoczono kapustę, a w Śmiłowicach młodzież działająca w zespole „Śmiłowianie” zorganizowała w piątkowy wieczór pierwszą edycję „Kwaszakówki”, czyli zabawy tanecznej połączonej z konkursem na najsmaczniejsze kwaszone ogórki. Swe wyroby zgłosiło do konkursu dziesięcioro uczestników, zaś wszyscy zebrani podjęli się degustacji. Agnieszka Kaczmarczyk, której ogórki najlepiej smakowały, otrzymała w nagrodę glinianą beczkę przeznaczoną – jakże inaczej – do kiszenia ogórków. (dc)

Fot. AGATA KOWALCZYK Wielkie kosztowanie ogórków.

Dziesięć lat AVION-u

W najbliższą sobotę w „Noivie” odbędzie się wieczór poetycko-muzyczny z okazji 10. rocznicy powstania organizacji Spolek-Towarzystwo AVION, którą ze swoimi kolegami założyła poetka Renata Putzlacher. Przy tej okazji przyjaciele uczczą też abrahamowiny jednego z założycieli Towarzystwa, muzyka i kompozytora Zbigniewa Siwka.

– Towarzystwo AVION powstało cztery lata po tym, kiedy w 1996 roku z bardem Jaromírem Nohavicą założyliśmy „Kawiarnię AVION; której nie ma...” – powiedziała nam Renata Putzlacher. – To właśnie w programach tej literackiej kawiarenki, odbywających się najpierw w Klubie Teatralnym Teatru Cieszyńskiego, później także na dużej scenie, wspominaliśmy zawsze kawiarnię „Avion”, która w latach 30. ubiegłego wieku stała przy obecnym moście Przyjaźni. Kto by wówczas pomyślał, że w roku 2010 będziemy mogli pic

kawę, czytać wiersze i śpiewać własnie w „Avionie”, chociaż noszącym trochę inną nazwę?

Poetka wspomina, że w ramach „Kawiarni AVION, której nie ma...”, odbyło się 50 spotkań poetycko-muzycznych. Z Renatą Putzlacher współpracowali liczni zaolziańscy artyści: m.in. plastycy Bronisław Libeřda, Władysław Szpyrc, aktorzy Lena Peřák, Małgorzata Pikus, Halina Pařeková, Barbara Szotek-Stonawski, Barbara Humel, Ryszard Pochroń, Dariusz Waraksa czy Tomasz Kłaptoch. A przede wszystkim Zbigniew Siwek, który pisał muzykę do spotkań i wielu tekstów Renaty Putzlacher. – To dlatego jubileuszowi będą towarzyszyć obchody 50. urodzin Zbyszka – powiedziała nam poetka. – Przypomnimy na spotkaniu wiersze, a także piosenki, które znalazły się na dwóch naszych płytach: „Lamus” i „Teřinské/Cieszyńskie Divertimento”. Ale zabrzmią też jazzowe

standardy. Wieczór z okazji 10-lecia Spółki-Towarzystwa AVION odbędzie się w sobotę 20 listopada o godz. 17.30. Bilety można zarezerwować pod adresem: noiva@noiva-tesin.cz lub pod nr tel. 558 711 961. (kor)

Jeszcze o »Dolańskim Grómie«

W artykule o nowej imprezie – „Dolańskim Grómie”, która odbyła się w sobotę 6 listopada w Stonawie (organizowały ją Koła PZKO ze Stonawy i Karwiny-Frysztatu, tekst i fotoreportaż pojawił się we wtorek 9 listopada) – zabrakło ważnej informacji. Otóż drużyny, które wzięły udział w towarzyszącym imprezie turnieju

w siatkówce, (w ramach „Dolańskiego Grómu” odbyła się już jego druga edycja) walczyły o Puchar Wójta Stonawy, Andrzeja Febera. Gmina Stonawa, podobnie jak m.in. ZG PZKO oraz kilka przedsiębiorstw i osób prywatnych, wsparły imprezę finansowo. Patronem medialnym był „Głos Ludu”. (kor)

GłosLudu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o., IČO: 00535613 • Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 • Pełniący obowiązki redaktora naczelnego: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz • Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikoraj@glosludu.cz • Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz • Witold Biernat, witold.biernat@glosludu.cz • Redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz • www.glosludu.cz • Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty • Dostawę prenumeratom prowadzi spółka Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Vídeňská 995/63, 639 63 Brno • Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: predplatne@mediaservis.cz • Reklamacje – tel.: 800 800 890 • Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s.r.o. • Druk: Ringier Axel Springer Print CZ, a.s. Ostrava • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČRE 588, nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Szczypiorniści Banika na prowadzeniu

Piłkarze ręczni Banika Karwina utrzymali się na prowadzeniu w Zubr Ekstralidze. Zdecydował o tym sobotni mecz z Pilzнем, wygrany 25:24. Podopieczni trenera Jozefa Hantáka poprawili sobie humory przed najbliższą konfrontacją w europejskich pucharach. Banik w weekend zmierzy się na wyjeździe ze słoweńskim Branikiem Maribor w 3. rundzie Pucharu Zdobywców Pucharu. Rewanż w Karwinie odbędzie się tydzień później.

ZUBR EKSTRALIGA

KARWINA - PILZNO 25:24

Do przerwy: 10:10. Karwina: Drápal, Lefan – Petrovský 9/4, Požárek 4, Vančo 4, Monczka 1, Łyżwa 1, Hanták 2, Kružík, Faith 1, Chudoba 3, Farář, Hanisch, Kalous.

Mecz czołowych zespołów obecnego sezonu zakończył się minimalnym zwycięstwem Banika. Spotkanie cechowała waleczność, styl gry pozostawiał jednak wiele do życzenia. Na parkiecie roilo się od błędów technicznych i strat piłki. Gdyby nie bramkarz Drápal, to karwiniacy mieliby z Pilzнем dużo cięższą przeprawę. Rumieńców na-

Gwiazdą meczu z Pilzнем był bramkarz Banika Karwina, Lubomír Drápal (z lewej).

brał szczypiorniak dopiero w drugiej połowie. Vančo zatroszczył się o najlepszego pilźnieńskiego zawodnika – Bečvářa, co utrudniło gościom rozgrywanie akcji. Banik Karwina skupił się na kontratakach, prowadzonych głównie po skrzydłach.

TABELA

1. Karwina	11	18
2. Lovosice	10	15
3. Pilzno	10	14
4. Dukla	10	14
5. Zubří	10	14
6. Hranice	10	11

7. Jičín	10	10
8. Brno	11	8
9. Třebon	10	7
10. Přerov	10	4
11. Frydek Místek	10	4
12. Koprzywnica	10	3

JANUSZ BITTMAR

pod prysznicem.

PIŁKARSKI SOCREALIZM

JANUSZ BITTMAR, bittmar@glosludu.cz

Jesteście w dużym błędzie. Futbol gra się nie dla kibiców, a dla działaczy piłkarskiego związku, grzejących stołki na przeróżnych szczeblach. O ile w karwińskim Powiatowym Związku Piłki Nożnej pod nowym kierownictwem wszystko zapięte jest na ostatni guzik i współpraca na linii

klubu-związek przebiega bez zarzutów, o tyle w wojewódzkich strukturach sytuacja przypomina czasy socrealizmu. Dla świętego spokoju rozegrana zostanie jutro 17. kolejka w Mistrzostwach Województwa. Pytanie tylko, po co i dla kogo? Zamiast meczów w weekend amatorscy

piłkarze muszą pobiegać za piłką w środku tygodnia. Na 17 listopada przypada wprawdzie święto państwowe w RC, ale mimo wszystko sporo klubów będzie miało kłopoty z konsolidacją kadry. Najgorzej wygląda sprawa w Dzieńmorowicach i Czeskim Cieszynie, czyli w zespo-

łach, które mają zagrać ze sobą jutro w derbach. List do władz piłkarskich z prośbą o przełożenie środowego meczu na weekend lub wiosenną rundę – stosując piłkarską terminologię – spudłował. – Szukacie problemów tam, gdzie ich nie ma – usłyszeli w klubie IRP Cz. Cieszyn.

Dywizja na półmetku, 5. liga mknie dalej

DYWIZJA

MIKULOWICE PIOTROWICE

0:2

Do przerwy: 0:1. Bramki: 11. Czyż, 50. Šuster. Piotrowice: Sabela – Klimmek, Gill, Bernatík, Reichl – Miko (37. Škuta), Kumpán, Dittrich, Czyž – Lukan (88. Funiok), Šuster.

W rozegranej awansu 15. kolejce dywizyjnej grupy E Lokomotywa stosunkowo gładko uporała się na wyjeździe z Mikulowicami. W pierwszym meczu u siebie piotrowiczanie też wygrali bez większych problemów 3:0. Słoneczna, wręcz letnia pogoda zadziałała na piłkarzy Dušana Kohuta niczym narkotyku. Goście szybko objęli prowadzenie (udany debiut zaliczył młody Czyž), zaś po drugiej bramce autorstwa Šustera w pełni kontrolowali wydarzenia na murawie. Dobrze współpracowała linia ataku ze środkiem pomocy, Lokomotywa zagrała nowocześnie i bez większych błędów. Sporadyczne okazje gospodarzy wyłapał Sabela.

ORŁOWA - SZUMPERK 0:5

Do przerwy: 0:1. Bramki: 7., 73. i 77. Pobucký, 66. Čemba, 85. Navrátil. Orłowa: Szarowski – Hrdina, Bajzath, T. Věcorek, F. Kadlčák – J. Tagandzidis (82. Holub), Krčmařík, Kosiňovský (78. Papuga), Šebek – Urban, Kopel (46. Skácelík).

Slavia w dwóch ostatnich meczach straciła dwanaście bramek. To nie wymaga komentarza. Orłowianie

nawiązali z Szumperkiem w miarę wyrównaną walkę tylko w pierwszej połowie. Gospodarze przed zejściem do szatni mogli nawet wyrównać, ale Urban fatalnie spudłował z „jednostki”. W 66. minucie Čemba po błędzie Szarowskiego poprawił na 0:2, a zdezorientowany zespół trenera Čestmíra Kročila pogрузyli w depresji Pobucký z Navrátilem. Po wykluczeniu z boiska Krčmaříka (75.) mecz dogrywał się z przymusu.

HAWIERZÓW OPAWA B

0:6

Do przerwy: 0:3. Bramki: 22. i 54. Korčian, 44. i 49. Schaffartzik, 13. Kiša, 62. Neubert. Hawierzów: Mrozek – Valový, Šablík, Schovajsa, Škuta – Baláž (57. Antl), Husářík, Michalčák, Stebel (78. Vachtařík), Sittke – Galajda.

Indianie grają jeszcze gorzej od Orłowej. Obie nasze drużyny zamykają stawkę grupy E, zespół Hawierzowa co gorsza dysponuje najgorszą defensywą w czwartej lidze (44 straconych bramek mówi samo za siebie). Rezerwy Opawy przesądziły o zwycięstwie już w pierwszej połowie. – Dobrze, że to już koniec jesiennego sezonu – powiedział „Głosowi Ludu” Libor Pristáš, dyrektor sportowy hawierzowskiego klubu.

TABELA

1. Ostrawa B	15	32	38:13
2. Szumperk	15	29	30:16
3. Liskowice	15	28	33:18

4. Piotrowice	15	27	18:11
5. Opawa B	15	26	30:13
6. Mikulowice	15	23	25:27
7. W. Międzyrz.	15	21	21:16
8. Benesów D.	15	20	21:23
9. Krawarze	15	20	19:21
10. N. Jiczyn	15	19	17:27
11. Mohelnice	14	18	17:20
12. Bystrzyca p. H.	15	15	14:22
13. Brumow	15	13	22:31
14. Orłowa	15	12	10:32
15. Hawierzów	15	10	19:44

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

P. POŁOM DZIEŃMOROWICE

3:0

Do przerwy: 1:0. Bramki: Valošek, Beinhauer, Jurč. Dzieńmorowice: Pacanovský – Škulaň, Hojdyš, Prčík, Ligocký – Novák, Martinček – Schimke, Matušík, Maleňák (65. Beilner) – Kratka.

Zmęczone sezonem Dzieńmorowice straciły komplet punktów na boisku wicelidera tabeli. Dwie bramki zdobyli gospodarze z kontry, ostatnią po pięknym strzale z dystansu. Podopieczni trenera Petra Czyży w osłabionym składzie mieli niewiele do powiedzenia. Najbliżej gola był przy stanie 2:0 Martinček, trafił jednak w słupki.

HAJ - BOGUMIN

2:2

Do przerwy: 1:0. Bramki: Trupl, Chrenko – Fluxa, M. Hanus. Bogumin: Goj – Socha, Prokš, Košťál,

Tvrđý – Bayer (70. Veselěňák), Fluxa, Kornak (65. Poštulka), Ciesarik (46. Kubinski) – M. Hanus, Gábor.

Pierwsza połowa należała do gospodarzy. Boguminiacy rozkręcili się ociężałe, niemniej jednak w drugiej odsłonie mieli więcej z gry. Kontaktowego gola strzelił w 65. minucie z granicy pola karnego Fluxa, na 2:2 wyrównał dziesięć minut później Hanus. Doświadczony napastnik najlepiej zorientował się w zamieszaniu podbramkowym.

CZ. CIESZYN CZELADNA

7:0

Do przerwy: 6:0. Bramki: Duda 3, Hradečný, Ligocki, Rac, Šmahaj. Cz. Cieszyn: Pytela – Pietroszek (55. Vlachovič), Šlavka, Rac, Popelka – Bolek (55. Šmahaj), Kantor, Przyczko, Hradečný – Duda, Ligocki (75. Groš).

Czeladna bez wsparcia finansowego tamtejszych mecenasów spadła w tym sezonie na ostatnią pozycję w tabeli. Piłkarze Czeskiego Cieszyna nie patyczkowali się z rywalem, aplikując outsiderowi sześć bramek zaraz w pierwszej połowie. Hat trickiem popisał się Duda, do siatki Czeladnej trafił też drugi z cieszyńskich napastników – Ligocki.

Lokaty: 1. Krnow 35, 2. P. Polom 34, 3. Cz. Cieszyn 30, ... 5. Dzieńmorowice 29, 13. Bogumin 17 pkt. Jutro: Dzieńmorowice – Cz. Cieszyn i Bogumin – Janovice (13.30). (jb)

W SKRÓCIE

ROSJANKI NAJLEPSZE, POLKI NA 9. MIEJSCU. Siatkarki Rosji obroniły tytuł mistrzyń świata. W finale rozgrywanym w tokijskiej hali Yoyogi National Stadium podopieczne Władimira Kuziutkina pokonały mistrzynię olimpijskie Brazylijki 3:2 (21:25, 25:17, 20:25, 25:14, 15:11). Biało-czerwone zajęły w tej imprezie dziewiąte miejsce, najlepsze od 36 lat.

***

AZ HAWIERZÓW ZWYCIĘŻYŁ W PROŚCIEJOWIE. Jak burza idą w II lidze hokeja gracze AZ Hawierzów. Podopieczni trenera Jana Danečka sięgnęli po siódmą z rzędu wygraną, umacniając się na drugim miejscu w tabeli. Hawierzowianie w wyjazdowym meczu pokonali 2:1 Prościejów, po bramkach Řički (44.) i Maruny (53.). Dla gospodarzy trafił już w 2. minucie Meidl. Hawierzów: Vrba – Prokop, Zientek, Krisl, Michálek, Balčík, Vydra, Jurčík, Maruna, Klimša, Najdek, Stránský, Sztefek, Potočný, Pechanec, Řička, Mach, Toman, Pavlas, Jindřich, Mráz. Jutro hawierzowianie zmierzają się u siebie z Uniczowem (18.00). W grupie wschodniej II ligi znakomicie spisują się także hokeiści Orłowej. Ekipa Aleša Flašara swój mecz zaliczyła już w piątek, wygrywając na własnym stadionie 4:2 z Przerowem. W tabeli prowadzi Szumperk (45 pkt.), przed Hawierzowem (42) i Orłową (39 pkt.).

***

LIKOP BEZ SZANS. Futsaliści klubu SKP Likop Trzynieć przegrali na wyjeździe 1:5 z Bohemians 1905. Do przerwy było 3:0 dla praskiego klubu, który w tabeli plasuje się na czwartej pozycji. Ekipa spod Jaworowego jest dopiero ósma. W najbliższy piątek Trzynieć podejmie lidera I ligi, zespół FK ERA-PACK Chrudim. Atrakcyjny mecz 11. kolejki rozpoczyna się w Trzyniecu o godz. 20.00.

***

POWRACA HOKEJOWA EKSTRALIGA. JUTRO TRZYNIEC – LITWINÓW. Po przerwie spowodowanej startem reprezentacji RC w turnieju Karjala Cup wznawia jutro rozgrywki Tipsport Ekstraliga hokeja na lodzie. Lider tabeli, HC Stalownicy Trzynieć, zmierzy się w Werk Arenie z Litwinowem. Początek spotkania o godz. 17.00. Do zespołu dołączyli już trzej trzynieccy hokeiści biorący udział w nieudanym dla reprezentacji Czech turnieju Karjala Cup: napastnik Martin Růžicka oraz obrońcy Lukáš Krajčák i Martin Lojek. Dla Krajčáka może to być jeden z ostatnich meczów w barwach Trzynieca. Zawodnikami zainteresowanych jest bowiem sporo klubów z ligi kontynentalnej KHL.

***

ORANGE EKSTRAKLASA. Wyniki: Lech Poznań – Lechia Gdańsk 2:0, Wisła Kraków – Legia Warszawa 4:0, Śląsk Wrocław – Górnik Zabrze 4:0, Koronia Kielce – Jagiellonia Białystok 1:1, Zagłębie Lubin – GKS Bełchatów 1:1, Widzew Łódź – Cracovia 2:2, Polonia Warszawa – Ruch Chorzów 3:1, Polonia Bytom – Arka Gdynia 2:0. Lokaty: 1. Jagiellonia 26, 2. Korona Kielce 24, 3. Wisła Kraków 21 pkt. (jb)